



edia: MUST

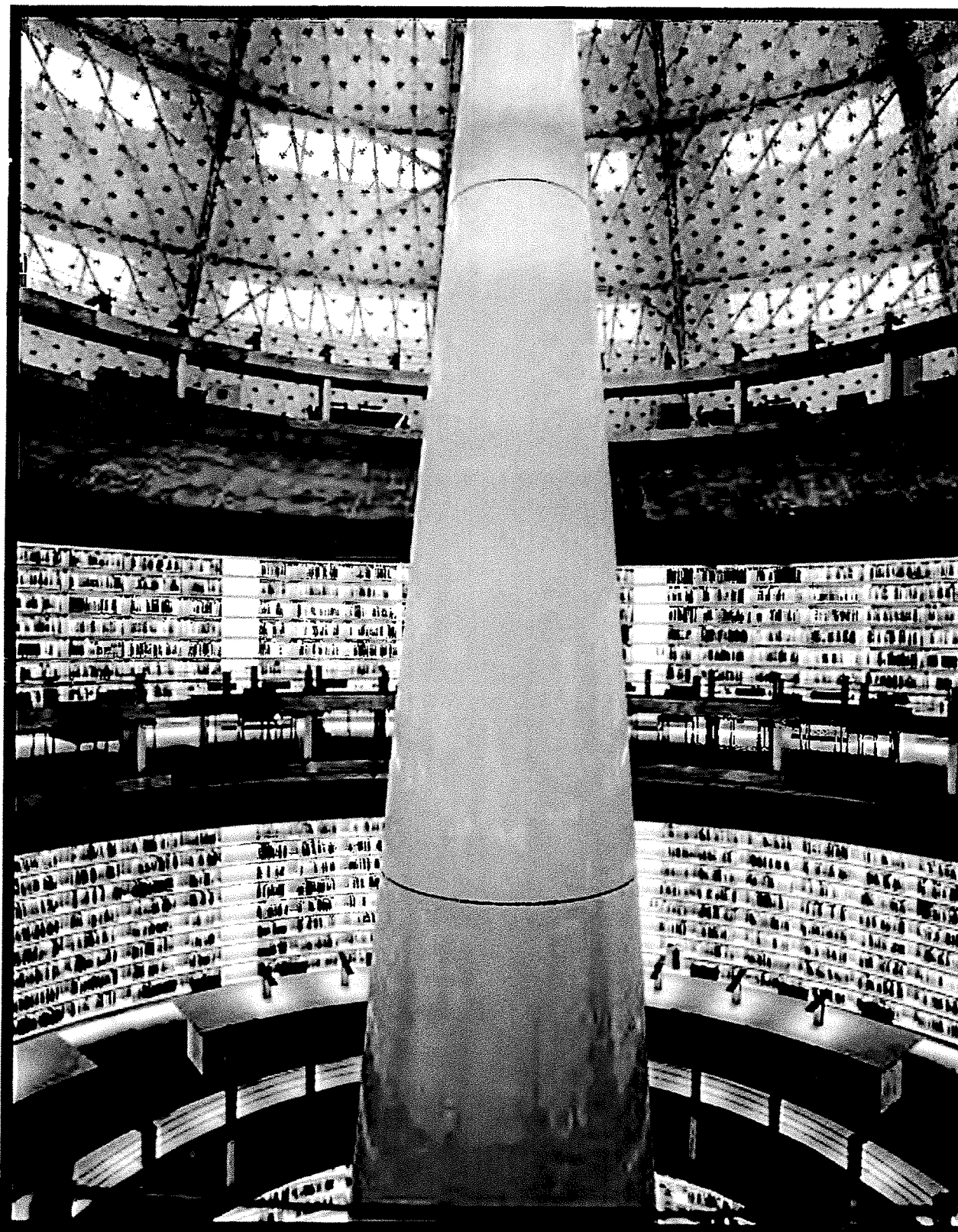
Page: 76-79

Published at: 01-01-2019

ithor:

Surface: 2227.48
cm²

bjects: UCY ONLY



ΥΨΗΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

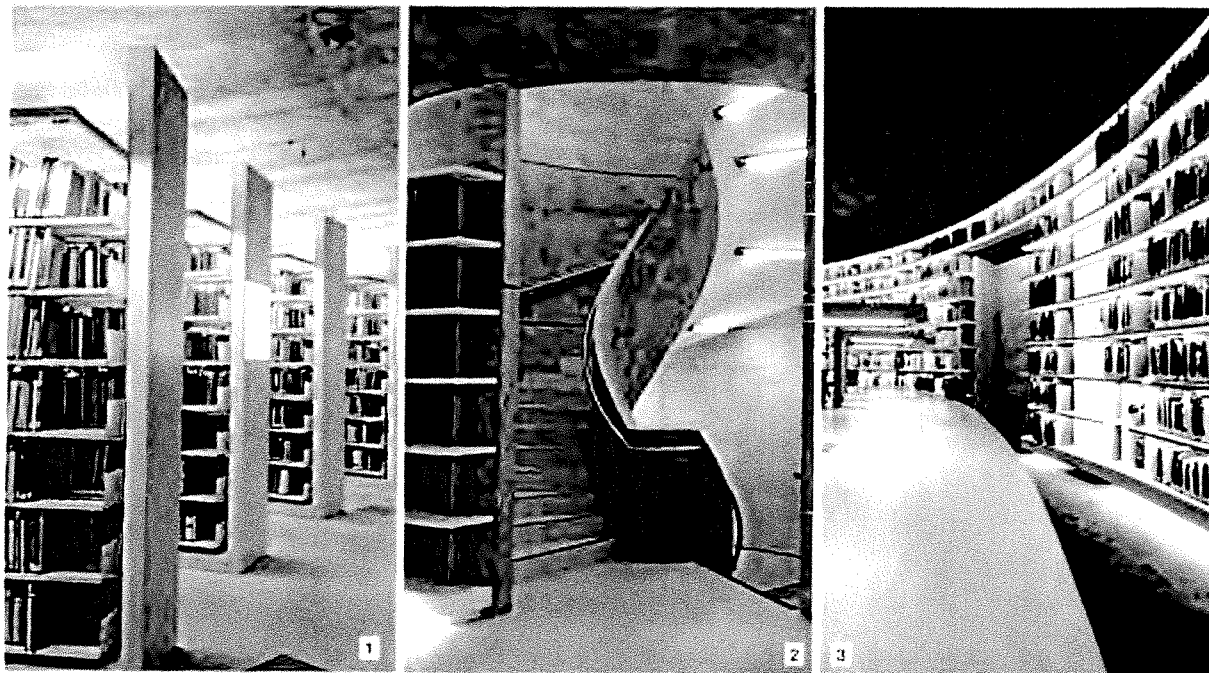
Η νέα Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου, Κέντρο Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου», θα μπορούσε να χαρακτηριστεί δημιούργημα υψηλής αρχιτεκτονικής. Ο διεθνούς φήμης αρχιτέκτονας Jean Nouvel κατάφερε να εντυπωσιάσει γι' ακόμη μία φορά με τον ευρηματικό του σχεδιασμό και να δώσει σε ολόκληρη την Κύπρο έναν καλό λόγο να πάει να διαβάσει.

Του Απόστολου Κουρουπάκη Φωτογραφίες Νέαρκος Παναγιώτου

Αποτελεί φρανή απόδειξη ότι οι πολείς μπορούν να φορέσουν τα καλά τους, ακόμα και όταν δεν είναι στολισμένες με λαμπρότητα. Το εντυπωσιακό κτήριο του Κέντρου Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκης «Στέλιος Ιωάννου» του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι αποτέλεσμα πολυετών εργασιών και συνεργιών που στέφθηκαν με απόλυτη επιτυχία και πλέον καρμια και κανείς δεν έχει δικαιολογία να μην διαβάσει. Το έργο, μετά από συζητήσεις, ξεκίνησε το 2010 και ουσιαστικά είναι το όραμα της μεγάλης κυρίας Έλλης Ιωάννου, η οποία το φαντάστηκε, το σκέφτηκε και θέλησε πάση θυσία να το υλοποιήσει, εις μνήμη του συζύγου της, Στέλιου Ιωάννου. Μπορεί η ίδια να μην πρόλαβε να θαυμάσει το εμβληματικό κτήριο της Βιβλιοθήκης, τα παιδιά της, όμως, ο Λάκης και η Σούβια Ιωάννου, είχαν την απεριφρασση χαρά να το δουν ολοκληρωμένο, να δουν το όραμα της μητέρας τους να γίνεται πραγματικότητα και η μνήμη του πατέρα τους να ημάται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Το ύψος της δωρεάς της οικογένειας Ιωάννου έφτασε τα 8 εκατομμύρια ευρώ, και τόσο οι δωρητές και οι εκτελεστές όσο και το Πανεπιστήμιο δεν εφείσθησαν κόπων και εξόδων, όπως θα έλεγαν και οι παικίωτεροι. Η ύπαρξη

μιας βιβλιοθήκης σε ένα πανεπιστήμιο δεν είναι απλώς μια πρακτική ανάγκη, αλλά η βαθιά του ουσία, αφού η παραγωγή και η διάχυση γνώσης είναι το ζητούμενο από την ακαδημαϊκή κοινότητα. Όπως σημείωσε και ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, Κωνσταντίνος Χριστοφίδης, «ένα πανεπιστήμιο είναι ένα σύνολο κτηρίων γύρω από μία βιβλιοθήκη, και δεν υπάρχει πιο αληθής φραση από αυτή». Ο διεθνούς φήμης αρχιτέκτονας Jean Nouvel αφουγκράστηκε τον παλμό της γης που έπρεπε να δομήσει, ένωσε τους νεύρωνες του Πανεπιστημίου και την ψυχή της δωρήτριας, και σχηματοποίησε το όραμα τους, παραδίδοντας έναν χώρο όπου η ανάγνωση, η μελέτη και η έρευνα θα ζωοδοτούν συνεχώς το Πανεπιστήμιο και τους ανθρώπους του. Ο σχεδιασμός και η κατασκευή κτηρίων τέτοιου βέλους μόνο ευκαλή υποθεση δεν είναι, και τα προβλήματα κατά τη διάρκεια των εργασιών είναι καθημερινότητα για τους ανθρώπους του έργου. Στην περίπτωση βέβαια του Κέντρου Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκης «Στέλιος Ιωάννου» αυτά αποτέλεσαν προκλήσεις παρά εμπόδια. Σε κάθε στάδιο κατασκευής του έγινε παράλληλη έρευνα, ενώ ακόμα και στα τελειωμάτα του οι άνθρωποι του έργου επεφεραν αλλαγές, όταν οι μελετητές

NEW ERA



έβλεπαν ότι κάτι έπρεπε να αλλάξει.

-Διαλεκτικές- σχέσεις μεταξύ... λόφων

Ο Jean Nouvel κλήθηκε να πραγματοποιήσει το όραμα πολλών χρόνων για ένα χώρο πέραν του χρόνου, πέραν του σήμερα, ο οποίος να είναι λειτουργικός και να ικανοποιεί συγκεκριμένες ανάγκες. Ο διάσημος αρχιτέκτονας εμπνεύστηκε τη νέα Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου από τη φυσική τοπογραφία και τα χρώματα του τοπίου της Πανεπιστημιοπόλης και χωροθετήθηκε βορειοανατολικά της πρώτης ζώνης, όπως ορίστηκε από το χωροταξικό σχέδιο του 1998. Ουσιαστικά, δημιούργησε έναν τεχνητό λόφο, όπως αυτοί που βρίσκονται στη γύρω περιοχή, θέλοντας κατά κάποιο τρόπο να συμπίπτει το γεωλογικό παζλ της περιοχής και με τον δικό του λόφο αναπτύσσει «διαλεκτικές» σχέσεις με τους υπολοίπους και ιδιαίτερα με τον Άρωνα στη νότια πλευρά. Ο λόφος επικαλύφθηκε με έγχρωμη μεμβράνη σε αφηρημένη σύνθεση και επιστέγασμά του είναι ο λευκός θόλος. Ο Nouvel σχεδίασε ένα εμφληματικό κτήριο και το προίκισε με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που το κατατάσσουν σε ένα από τα σημαντικότερα κτήρια αυτής της χρήσης σε διεθνές επίπεδο.

Παιχνίδια με το φως

Ο Jean Nouvel θέλησε να παίξει με το περιβάλλον τοπίο, αλλά και ευρύτερα με το άπλετο φως. Η οροφή του κυλινδρικού τμήματος, ένας διαφώτιστος θόλος, πάνω από το τελευταίο επίπεδο θα προβάλλεται στο οροπέδιο του τεχνητού λόφου. Ο θόλος που έχει διάμετρο του περίπου 40 μέτρων, διακεί σε ελεγχόμενο επίπεδο το φως της ημέρας στα αναγνώστια, εξυπηρετώντας τους χρήστες και συμβάλλοντας στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας από τεχνητό φωτισμό. Ο ηλιοστάσιος στην κορυφή του θόλου κατευθύνει κατακόρυφα και συγκεντρωμένα μία δέσμη φωτός, μέχρι και το χαμηλότερο επίπεδο του κτηρίου, πάνω στην ανακλαστική επιφάνεια ενός κώνου, που είναι χωροθετημένη στο κέντρο του εσωτερικού κεντρικού αίθριου. Ο ηλιοστάσιος είναι μία περιστρεφόμενη εξειδικευμένη κατασκευή με κινητές περιόδους και φωταγωγό οροφής. Αυτό το παιχνίδι



“Η ύπαρξη μιας βιβλιοθήκης σε ένα πανεπιστήμιο δεν είναι απλώς μία πρακτική ανάγκη, αλλά η βαθιά του ουσία”

του Jean Nouvel με το φως σίγουρα δεν είναι τυχαίο: το φως της γνώσης, η επιφώιση μέσω μιας πυρίνης γλώσσας. Το φως της γνώσης που δεν ιερλώνει, αλλά αντιθέτως φωτίζει τον άνθρωπο και τον ωθεί να ανακαλύψει την αλήθεια. Στο Κέντρο Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» η βιοκλιματική προσέγγιση (σκιασμός, φυσικός δροσισμός) υπαγορεύθηκε από τις αρχές εξοικονόμησης ενέργειας.

Ένας εντυπωσιακός πολυχώρος

Η Βιβλιοθήκη αναπτύσσεται κατακόρυφα σε 5 επίπεδα (υπόγειο,

ισόγειο και τρεις ορόφους) συνολικού εμβαδού περίπου 15.700 τετραγωνικά μέτρα. Πρόκειται για έναν πολυκώρο που στεγάζει τη Βιβλιοθήκη του ιδρύματος, την Υπηρεσία Πληροφορικών Συστημάτων, το Κέντρο Τεχνολογιών Υποστήριξης της Διδασκαλίας και το Κέντρο Γλωσσών. Στο Κέντρο Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» προσφέρονται σε έναν εργονομικό χώρο οι βασικές υπηρεσίες δανεισμού και ανάγνωσης, μελέτης προς τους φοιτητές και το ευρύτερο αναγνωστικό και ερευνητικό κοινό της χώρας. Επίσης, διατίθενται στους χρήστες χώροι πολυμέσων και ειδικό χώρο για ομαδική μελέτη και συνεργασία μεταξύ φοιτητών και ακαδημαϊκών. Ο Jean Nouvel δεν σχεδίασε ασφαλώς τη Βιβλιοθήκη του 2018, αλλά τη Βιβλιοθήκη του μέλλοντος, δημιούργησε χώρους και συστήματα που θα μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες του μέλλοντος, έτσι υποθετήθηκαν συστήματα ενοποίησης των χώρων και αξιοποίησης των ηλεκτρονικών μέσων, με στόχο η Βιβλιοθήκη να συμβαδίσει με τις σύγχρονες τάσεις στον τομέα υποστήριξης της μάθησης και της πληροφόρησης.

Ο αρχιτέκτονας

Ο Jean Nouvel γεννήθηκε στις 12 Αυγούστου του 1945, στη Fontenay, στη νοτιοδυτική Γαλλία και από το 1967 έως το 1970, εργάστηκε ως βοηθός των αρχιτεκτόνων Claude Parent και Paul Virilio, οι οποίοι μετά από έναν μόνο χρόνο τον έκαναν υπεύθυνο διαχείρισης έργων, αναθέτοντάς του την κατασκευή ενός μεγάλου συγκροτήματος πολυκατοικιών. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του και στη συνέχεια άνοιξε το δικό του γραφείο σε συνεργασία με τον François Seigneur. Ο προηγούμενος εργοδότης του, Claude Parent, έδωσε πολύτιμες συστάσεις για τον Nouvel στη διεύθυνση της Z' Biennale του Παρισιού, όπου για 15 χρόνια σχεδίαζε εκθέματα. Το 1976, ήταν ιδρυτικό μέλος του κινήματος Mars και έναν χρόνο αργότερα, του Συνδικάτου Αρχιτεκτονικής. Ο Nouvel ήταν ένας από τους διαγωνιστές του διαγωνισμού για την αναζωογόνηση της περιοχής Les Halles (1977) και ο ιδρυτής της πρώτης αρχιτεκτονικής Biennale στο Παρίσι, το 1980. Το 1981 κέρδισε τον διαγωνισμό σχεδίου για το κτήριο του Ινστιτούτου του Αραβικού Κόσμου στο Παρίσι, του οποίου η κατασκευή ολοκληρώθηκε το 1987, προσδίδοντάς του διεθνή φήμη. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του έργου αποτελούν οι μηχανικοί φακοί που θυμίζουν αραβικά καφασωτά στο νότιο τοίχο ανογοκλείνοντας αυτόματα, ρυθμίζοντας τον εσωτερικό φωτισμό, καθώς και τα φωτοευαίσθητα κύματα των φακών που ανυδρούν στα επίπεδα του εξωτερικού φωτός. Το Atelier Jean Nouvel, το σημερινό γραφείο του αρχιτέκτονα, δημιουργήθηκε το 1994 σε συνεργασία με τον Michel Pelissier και αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα στη Γαλλία, με 140 εργαζόμενους στα κεντρικά γραφεία στο Παρίσι και προσωρινά γραφεία σε πολλές πόλεις της Ευρώπης, αλλά και στη Νέα Υόρκη. Από το 2008 το Atelier έχει 40 ενεργά έργα σε 13 χώρες. Στη Λευκωσία ο αρχιτέκτονας έχει σχεδιάσει και το Tower 25 με ύψος 62 μέτρα και 15 ορόφους στη λεωφόρο Σαασινού, του οποίου η κατασκευή ολοκληρώθηκε το 2015, για λογαριασμό της Nice Day Developments.

1. Η Βιβλιοθήκη της Βιβλιοθήκης θα λειτουργήσει με ελεύθερη πρόσβαση, η οποία είναι δωρεάν για όλους τους επισκέπτες. Η Βιβλιοθήκη θα στεγάζει περίπου 200.000 βιβλία, 120.000 ηλεκτρονικά βιβλία και 180 βάσεις δεδομένων. Η Βιβλιοθήκη θα στεγάζει επίσης 12.000 έντυπα περιοδικά και 190.000 ηλεκτρονικά βιβλία. Η Βιβλιοθήκη θα στεγάζει επίσης 12.000 έντυπα περιοδικά και 190.000 ηλεκτρονικά βιβλία. Η Βιβλιοθήκη θα στεγάζει επίσης 12.000 έντυπα περιοδικά και 190.000 ηλεκτρονικά βιβλία.



Η νέα Βιβλιοθήκη σε αριθμούς

- 29.700.000 (+ ΦΠΑ) ευρώ συνολικός εκτιμώμενος προϋπολογισμός (πλ.νν εξοπλισμού)
- 15.700 τ.μ. συνολικό εμβαδό
- 5 επίπεδα (υπόγειο, ισόγειο και τρεις ορόφους)
- 5 επάλληλοι ομόκεντροι δακτύλιοι
- 40 μέτρα διάμετρος κεντρικός θόλος
- 14 μέτρα ύψος από το έδαφος
- 900 θέσεις μελέτης
- 31 μικροί χώροι για ομαδική μελέτη
- 620.000 έντυποι τόμοι
- 190.000 και πλέον συνδρομές σε τίτλους ηλεκτρονικών βιβλίων
- 12.000 συνδρομές σε ηλεκτρονικά και έντυπα περιοδικά
- 180 βάσεις δεδομένων